

Exemple de bune practici

Direcția Control
Securitate și Sănătate
în Muncă

Numărul 7
Iunie 2017

Această publicație este realizată de colectivul Direcției de Control Securitate și Sănătate în Muncă și este destinată exclusiv inspectorilor de muncă în scopul abordării unitare în cazurile în care Legea care guvernează domeniul nostru de activitate permite interpretări.

Așteptăm comentariile, punctele de vedere, preocupările sau propunerile dumneavoastră de subiecte pentru următoarele numere ale revistei "Exemple de bune practici" pe adresa de e-mail: controlssm@inspectiamuncii.ro.

Practica 14 - Bune practici pentru audierea martorilor și a altor persoane, în cursul cercetării evenimentelor

În cursul cercetării evenimentelor, declarațiile martorilor și ale altor persoane, precum și, după caz, ale accidentaților, au un rol esențial în stabilirea împrejurărilor și a cauzelor care au condus la producerea acestora.

Cheia succesului într-o astfel de discuție constă în atitudinea foarte diplomată a inspectorului care efectuează cercetarea, cu respectarea următoarelor reguli:

- pregătirea aprofundată a cazului înainte de întâlnirea cu martorii;
- prestanța inspectorului în fața martorului are un rol major în stabilirea unui contact psihologic între el și martor;
- exprimarea clară, în limbaj inteligibil interlocutorului, este obligatorie;
- înainte de a vorbi, inspectorul trebuie să știe să observe și să asculte;
- cel interviat trebuie încurajat prin flatare sau prin utilizarea unor formule generalizatoare;
- martorul trebuie să fie convins că este ascultat cu cea mai mare atenție, căci această atitudine exprimă respectul și interesul celui care ia declarația față de el;

relatarea liberă trebuie realizată fără ca martorul

să fie întrerupt, indiferent dacă inspectorul observă sau nu vreo încercare de inducere în eroare;

- după discuție, se vor formula întrebări în scris, la care martorul va formula răspunsuri, de asemenea în scris;
- întrebările trebuie să fie concrete, să fie formulate clar și concis și să aibă legătură cu modul de producere a evenimentului;
- întrebările vor fi formulate de așa natură, încât prin ele să nu se evidențieze importanța pe care ar avea-o pentru elucidarea cazului;
- întrebările se aranjează în așa fel încât să fie o noutate pentru interlocutor;
- se recomandă ca întrebările care țin de esența cazului să fie puse printre cele de importanță minoră;
- pentru verificare, după fiecare răspuns se pot pune întrebări suplimentare de control;
- în cazul unor contradicții între răspunsuri sau în cazul în care există indicii că interlocutorul ascunde unele fapte, se va relua procedura audierii cu întrebări suplimentare. În cazuri deosebite, se va încerca și implicarea organelor de urmărire penală.

În cazul refuzului unei persoane de a da relațiile solicitate privind evenimentul cercetat, se va proceda în modul următor:

A. în cazul în care persoana respectivă ARE calitatea de lucrător:

se solicită angajatorului sprijinul în punerea lucrătorului la dispoziția inspectorului/ inspectorilor de muncă în vederea luării declarației/declarațiilor;

- în cazul în care lucrătorul refuză să dea declarația scrisă în fața inspectorului de muncă, se solicită angajatorului datele de identificare ale angajatului (nume, prenume, adresa de domiciliu/adresa de corespondență), după care se trimite o adresă scrisă către lucrător (cu confirmare de primire) prin care este invitat la sediul ITM la o dată anume, sau într-un interval de timp determinat, pentru a da declarația referitoare la eveniment. Precizare: în adresa scrisă trimisă către lucrător se va preciza și sancțiunea contravențională care se poate aplica în caz de neprezentare;
- în cazul în care lucrătorul nu se prezintă la sediul ITM pentru a da declarația solicitată, inspectorul de muncă însărcinat să efectueze cercetarea va întocmi un proces-verbal de constatare sancționare și a contravențiilor și va sancționa lucrătorul în conformitate cu art. 23, alin. 1, lit. a) din Legea nr. 108/1999 pentru înființarea și organizarea Inspecției Muncii, republicată, care prevede: “Art. 23. (1) Constituie contravenții și se sancționează cu amendă de la 5.000 lei la 10.000 lei: a) împiedicarea în orice mod a inspectorilor de muncă să exercite, total sau parțial, controlul ori să efectueze cercetarea evenimentelor potrivit prevederilor legale prin orice acțiune sau inacțiune a conducătorului unității, a reprezentantului legal, a unui angajat, prepus ori a altei persoane aflate în locațiile supuse controlului, inclusiv refuzul persoanei găsite la locul de muncă de a completa fișa de identificare sau de a da informații despre evenimentul cercetat”. Atenție: Modul de aplicare, comunicare și executare a contravenției va respecta prevederile O.G. nr. 2/2001, modificată și completată.
- după aplicarea amenzii se va transmite o nouă adresă scrisă către lucrător (cu confirmare de primire) prin care este invitat la sediul

ITM la o dată anume, sau într-un interval de timp determinat, pentru a da declarația referitoare la eveniment;

- în cazul în care lucrătorul refuză din nou să se prezinte la sediul ITM pentru a da declarația solicitată, inspectoratul teritorial de muncă va întreprinde demersurile necesare pentru a solicita sprijinul organelor de urmărire penală competente în cercetarea evenimentului respectiv, corespondența cu acestea va face parte din dosarul de cercetare.

Foto: ITM Tulcea

B. în cazul în care persoana respectivă NU ARE calitatea de lucrător:

- se fac demersurile necesare în vederea obținerii datelor de identificare a persoanei respective și a modalităților de contactare a acestora (telefon, e-mail);
- în cazul în care s-au obținut datele de identificare și s-a stabilit un mod de comunicare cu aceasta, persoana va fi invitată verbal de către inspectorul de muncă la sediul ITM pentru darea declarației referitoare la eveniment;
- în cazul în care, în urma solicitării verbale, persoana respectivă nu se prezintă la sediul ITM pentru a da declarația solicitată, inspectorul de muncă va trimite o adresă scrisă către aceasta (cu confirmare de primire) prin care este invitată la sediul ITM la o dată anume, sau într-un interval de timp determinat, pentru a da declarația referitoare la eveniment. Precizare: în adresa scrisă trimisă către persoana respectivă se va preciza și sancțiunea contravențională care se poate aplica în caz de neprezentare;

Foto: ITM Gorj

- în cazul în care persoana respectivă nu se prezintă la sediul ITM pentru a da declarația solicitată, inspectorul de muncă însărcinat să efectueze cercetarea va întocmi un proces-verbal de constatare sancționare și a contravențiilor și va sancționa persoana în conformitate cu art. 23, alin. 1, lit. a) din Legea nr. 108/1999 pentru înființarea și organizarea Inspecției Muncii, republicată, care prevede: “Art. 23. (1) Constituie contravenții și se sancționează cu amendă de la 5.000 lei la 10.000 lei: a) împiedicarea în orice mod a inspectorilor de muncă să exercite, total sau parțial, controlul ori să efectueze cercetarea evenimentelor potrivit prevederilor legale prin orice acțiune sau inacțiune a conducătorului unității, a reprezentantului legal, a unui angajat, prepus ori a altei persoane aflate în locațiile supuse controlului, inclusiv refuzul persoanei găsite la locul de muncă de a completa fișa de identificare sau de a da informații despre evenimentul cercetat”. Atenție: Modul de aplicare, comunicare și executare a contravenției va respecta prevederile O.G. nr. 2/2001, modificată și completată.
- după aplicarea amenzii se va transmite o nouă adresă scrisă (cu confirmare de primire) către persoana respectivă prin care este invitată la sediul ITM la o dată anume, sau într-un interval de timp determinat, pentru a da declarația referitoare la eveniment;
- în cazul în care persoana refuză din nou să se prezinte la sediul ITM pentru a da declarația solicitată, inspectoratul teritorial de muncă va întreprinde demersurile necesare pentru a solicita sprijinul organelor de urmărire penală competente în cercetarea evenimentului respectiv, corespondența cu acestea va face parte din dosarul de cercetare.

Practica 15 Cercetarea evenimentelor—Cazuri în care s-au produs surprăzi de maluri

În condițiile în care se produc tot mai des evenimente în șantierele de construcții, cu urmări grave și ireversibile, în mod special în șantierele pentru realizarea rețelelor edilitare de apă, canalizare sau gaze, unde, ca urmare a abaterilor de la respectarea prevederilor legale din domeniul securității și sănătății în muncă, există riscul de accidentare a lucrărilor ca urmare a surprării de maluri, este necesar ca inspectorul de muncă care efectuează cercetarea să analizeze și să stabilească concluzii privitor la următoarele aspecte:

Dacă angajatorul a asigurat echipamente de muncă pentru sprijinirea maluri-

lor;

Echipamentele de muncă utilizate în scopul sprijinirii malurilor săpăturilor sunt cele stabilite în soluția dată de proiectantul lucrării sau cele stabilite ca urmare a modificării soluției proiectantului, în condițiile în care sunt realizate de specialiștii executantului, cu acordul proiectantului.

Inspectorul de muncă va analiza, de asemenea, dacă aceste echipamente de muncă asigură următoarele cerințe generale:

protecția lucrătorilor pe toată înălțimea șanțului;

protecția lucrătorilor pe toată lungimea fron-

tului de lucru (inclusiv traseul de acces în și din săpătură);
protecția lucrătorilor pe perioada de montare și demontare a echipamentului de muncă.

Dacă angajatorul a asigurat accesul în condiții de siguranță a lucrătorilor în și

din săpătură;

Accesul în și din săpătură se poate realiza: pe o pantă la capătul șanțului săpat. Traseul de ieșire/intrare la frontul de lucru trebuie să fie asigurat din punct de vedere al riscului de surpare a malurilor.

de cele mai multe ori cu ajutorul unei scări. Utilizarea acestor scări trebuie să se facă în condițiile prevăzute la capitolul 4.2. *Dispoziții specifice de utilizare a scărilor*, în Anexa 2 la H.G. privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru utilizarea în munca de către lucrători a echipamentelor de munca nr. 1146/2006.

Dacă angajatorul a luat măsurile necesare pentru a evita încărcarea suplimentară a marginii canalului săpat prin :

Depozitarea pământului excavat (încărcare statică);

Permiterea traficului greu în apropierea șanțului (încărcare dinamică datorată vibrațiilor).

Dacă angajatorul a asigurat o instruire specifică pentru personalul care utilizează echipamentele de muncă în activitatea de sprijiniri de maluri.

se va urmări modul de întocmire a instrucțiunilor proprii de securitate și sănătate în muncă care trebuie să cuprindă măsurile de securitate din instrucțiunile de utilizare a echipamentului de muncă.

cum se face verificarea instruirii de către persoanele desemnate.

• **Dacă angajatorul a controlat aplicarea de către toți lucrătorii a măsurilor stabilite prin instrucțiunile proprii de securitate și sănătate în muncă.**

se vor identifica persoanele nominalizate pentru realizarea unor măsuri de securitate prin in-

strucțiunile proprii de securitate și sănătate în muncă și dacă au realizat aceste măsuri;

se va urmări dacă persoanele responsabilizate prin stabilirea de atribuții în domeniul securității și sănătății în muncă în "Fișa postului" au îndeplinit aceste atribuții.

In baza concluziilor formulate, inspectorul de muncă care efectuează cercetarea va stabili reglementările legale încălcate, răspunderile și măsurile ce se impun a fi luate pentru prevenirea producerii altor cazuri similare.